

ΤΟ ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΟ θέατρο της Μαρίας Ριάδη συνεχίζοντας την αξιόπαινη δραστηριότητά του στην παρουσίαση νεοελληνικών έργων πρωτοποριακών συγγραφέων, άνοδεως την «Βιοχημεία» του Παύλου Μάτεσι με σκηνοθεσία Δημ. Μαλαβέτα και σκηνικά Στ. Κατσιρέα.

Η ΕΠΙΣΗΜΗ πρώτη ήταν το ίδιο δράδυ με το "Επικίνδυνο φορτίο" του Κώστα Μουσελά. Δεν το άναφερα για την σύμπτωση της ημέρας αλλά για το ότι και οι δύο συγγραφείς — που ανήκουν στους λίγους από τους καλύτερους νέους θεατικούς που έχουμε — σκαλεύονται με το ίδιο θέμα. Με την απανθρωποποίηση του ανθρώπου κάτω από την επίδραση του τεχνοκρατισμού, σε συνεργασία με το όλοένα αυξανόμενο κλίμα της φοβίας και των άμυντικών αντιδράσεων που απορρέουν απ' αυτή, καταβυθίζουν την παρεία του ανθρώπου προς μία προοδευτική εξέλιξη.

Το περιεχόμενο του τίτλου αφορά τις βιολογικές και χημικές αντιδράσεις που συμβαίνουν στον ανθρώπινο οργανισμό κάτω από ώριμες συνθήκες. Βασικότερη είναι δέδαι η έλλειψη όξινου τόσο στην πραγματική της έννοια (καθώς ένα μεγάλο μέρος του το καταδραχίζουν τα μηχανήματα, στερωτώντας το από τον άνθρωπο), όσο και στην μεταφορική. Και ακριβώς μ' αυτή την έλλειψη άρχίζει το έργο μέσα σ' ένα δωμάτιο όπου εμφανίζονται ο πατέρας, η υπήτερα, το δρέφος και ο παππούς, με δούδες όξινου που κορνιζείται σε δόσεις υποκειμένες σε κρτικό έλεγχο και με όλην τις διαδικασίες που διέπονται από αυτόπρους περιορισμούς και αναγεννιούνται κάθε τόσο από την τηλεόραση και το ραδιόφωνο. Η ζωή έχει ρουμποποποιηθεί, ο άνθρωπος είναι ένα διευθυνόμενο αντικείμενο και οι πέντε αισθήσεις του έχουν υπαχθεί κάτω από τον κοινό παρανομαστή του αναφαλικού φόβου. Ο άνθρωπος αντιτίθεται με την τελευταία α-

ΣΤΟ ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΟ

«Βιοχημεία»

ναλαμπή του αυτοσυντηρητικού ένστικτου που σιγά - σιγά χωρίζεται από την λογική καθοδήγηση και πέφτει σε αντιφάσεις. Η γονεϊκή στροφή προς το δρέφος τους που πέντε χρόνια πρόκειται να μείνι στο λίκνο του με δεμένα πόδια και δεκα χρόνια με δεμένα χέρια, δεν θ' αντέξω ως το τέλος. Από την τηλεόραση θ' αναγγελθεί ότι τ' όξινό μου θα παύει να παρέχεται σ' όσους συμπληρώνουν τα 65 χρόνια. Ο παππούς θα καταδικασθεί έτσι σε άσφουζια, πράγμα που δεν θα τον εμψόχει να σφραχίσει το γιό του και η γυναίκα θα πέσει θύμα νοσηροποιημένης αυτοδικίας, ενώ η νήπιη σφαίρα αποδεικνύεται θηρίο που ζυγνά πεινασμένο από την χειμερία νάρκη του.

Μαύρο χιούμορ με ανθρωποφανικές τάσεις σε στυλ Άρραμαλ διανθίζει τις σκηνές αυτές.

ΕΧΕΙ Ένα νόημα δέδαι το ξεκίνημα του έργου και οι στόχοι του, τόσο οι πραγματικοί όσο και οι συμβολικοί. Αλλά οι στόχοι αυτοί έχουν πια καταστήσει κοινοτοπία της παγκόσμιας επικαιρότητας, με προγνωστικά κατά πλειοψηφία απαισιόδοξα και σε μείωση έλπιδοφόρα. Ο συγγραφέας άκολουθεί την πλειοψηφία, αλλά υπερδύεται σε αντιφάσεις και καταλήγει σε γαστική πορεία, όχι του κόσμου, αλλά του έργου, την στιγμή που θα μπορούσε να παρουσιάσει, κατά τη γνησίμια της πραγματικότητας που να οδηγούν την φαντασία, όχι του συγγραφέα, αλλά του θεατού, στα προγνωστικά των συνεπειών.

Το παιδάκι π.χ. που άθεστο μείνει στο λίκνο του καταδικασμένο σε σιωπή και άκνησια, θα ήταν περισσότερο αισθητό για το μάλλον της ανθρωπότητας αν παρουσιάζόταν μέσα στην συγχρονή πραγματικότητα, είτε του σκελετωμένου από την άσπια παιδιού της Απιδάρα, είτε του κολοσιτεμένου παιδιού της καταναλωτικής κοινωνίας που διαλέγει για παιχνίδια του ένα όπλοπολύβολο, ή μια βιολογική δούδα (ατάμια μύμητα) ή χειροπέδες κλπ. (δ. λα αυτά στολίζουν και τις άσπαικές διτρίνες ένω, από το άλλο μέρος, στις φωτογραφίες που είναι στις διτρίνες των κινηματογράφων, τοποθετείται μία πιναξά, όπου υπάρχει πιστόλι, για να το κρηφί από τα μάτια των παιδιών που κι' αν στεκότανε ψηλά στις μυτες των ποδιών τους πάλι δεν θα μπορούσαν να το ξεχωρίσουν μεσ' στην βλαπτή φωτογραφία — ήτοι διυλίζεται ο κάψω και καταπνίγεται η κάμψη).

ΕΝΑ μικρό παράδειγμα αυτό, μόνο και μόνο για να υποστηρίξω ότι τα δεδομένα της πραγματικότητας είναι: πιο έντυπωσιακά από τις φαντασιώσεις, στην ύπηρεσία των επιδιώξεων του συγγραφέα και μάλιστα ενός συγγραφέα με τις ικανότητες του Παύλου Μάτεσι.

Από το άλλο μέρος ανάμεσα συγγραφέα και σκηνοθέτη τοποθετείται ένας τρίτος συνεργάτης, ο ηλεκτροτεχνίτης των φωτοηχητικών που ή παρουσία του σε ώριμα σημεία ήταν έντοχλητική και παραμερσίτη, κατά τα άλλα, έκφραστικά προσηρμομένη σκηνοθεσία του Δημ. Μαλαβέτα.

Η έρμηνεία του έργου ήταν πολύ προσηγμένη και αξίζουν κάθε έπαινο, ή Ντίνα Κώντα (γυναίκα), καθώς και ή Γιάννης άακής (πατέρας), άμμήτρης Χοπήρης (άνδρας), έπίσης και ή Π. Πασιώνανου (έκφυνητής). Α. Παναγιωτοπούλου (έκφυνητρία).

Με άνταπόκριση προς την άτμόσφαιρα του έργου ή σκηνογραφία του Στ. Κατσιρέα.